

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

В. Друзюк, кандидат технічних наук, генеральний директор,

Р. Теребушко, начальник відділу,

Ю. Хохлов, кандидат фізико-математичних наук, заступник начальника відділу,

ДП «Львівстандартметрологія», м. Львів

СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРОЦЕССОВ ОЦЕНИВАНИЯ СООТВЕТСТВИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ОБОРУДОВАНИЯ ДЛЯ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

В. Друзюк, кандидат технических наук, генеральный директор,

Р. Теребушко, начальник отдела,

Ю. Хохлов, кандидат физико-математических наук, заместитель начальника отдела,

ГП «Львовстандартметрология», г. Львов

CONDITION AND PROSPECTS OF PROCESSES DEVELOPMENT OF CONFORMITY ESTIMATION OF THE PROCESS EQUIPMENT FOR THE FOOD-PROCESSING

V. Druzyuk, Candidate of Technical Sciences, General Director,

R. Terebushko, Department Chief,

Yu. Khokhlov, Candidate of Physical and Mathematical Sciences, Department Deputy Chief,

«Lvivstandartmetrologiya» State Enterprise, Lviv

ОС ДП «Львівстандартметрологія» з 1999 року успішно проводить роботи із сертифікації технологічного обладнання для харчової промисловості (ТОХП) відповідно до норм та правил Системи сертифікації УкрСЕПРО. У зв'язку з відсутністю зареєстрованих у Мін'юсті України розроблених у централізованому порядку Правил обов'язкової сертифікації даного виду продукції сертифікація проводиться згідно з Порядком, розробленим органом із сертифікації та затвердженим Держспоживстандартом.

Питома вага даного виду продукції складає приблизно 20 % від загального обсягу робіт із сертифікації, які виконуються фахівцями відділу з підтвердження і оцінення відповідності радіоелектронного, електротехнічного і технологічного обладнання,

У статті висвітлено досвід роботи ДП «Львівстандартметрологія» із сертифікації технологічного обладнання для харчової промисловості. Розкрито сучасний стан і наявні тенденції розвитку процесів оцінювання відповідності даного виду продукції в Органі із сертифікації продукції та систем управління якістю ДП «Львівстандартметрологія» (ОС ДП «Львівстандартметрологія»).

медтехніки та послуг ДП «Львівстандартметрологія». При цьому щорічно збільшується кількість сертифікатів відповідності, виданих на різні види технологічного обладнання, зростає число замовників, а також розширюється географія їх місцезоташування. Сьогодні ОС ДП «Львівстандартметрологія» обслуговує замовників практично всього Західного регіону України.

Необхідно зауважити, що лабораторія випробувань промислової та побутової техніки ▶

ДП «Львівстандартметрологія» повністю задовольняє існуючі потреби щодо виконання усіх робіт з проведення сертифікаційних випробувань даного виду продукції, а також приймальні та кваліфікаційні випробування під час постановлення на виробництво, періодичні випробування серійної продукції, випробування на надійність.

ДП «Львівстандартметрологія» проводить роботи із сертифікації технологічного обладнання для харчової промисловості за всіма видами даної продукції, передбаченими Переліком продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, а саме — обладнання технологічного для харчової та м'ясо-молочної промисловості, в тому числі автоматів та обладнання фасувального і пакувального, ліній автоматичних та напівавтоматичних, машин та устаткування, обладнання технологічного для підприємств торгівлі, громадського харчування та харчоблоків, обладнання холодильного, обладнання теплового для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі, машин для перероблення м'яса, овочів, тіста на підприємствах громадського харчування, обладнання для фасування та пакування овочів і фруктів підприємств торгівлі.

Характеристику сучасного стану сертифікації технологічного обладнання для харчової промисловості, тенденцій розвитку та подальших перспектив діяльності ОС ДП «Львівстандартметрологія» у цій сфері представлено діаграмами (рис. 1—5).

На діаграмі (рис. 1) зображено питому вагу робіт із сертифікації даного виду продукції від загального обсягу робіт із сертифікації, які виконувалися фахівцями ОС ДП «Львівстандартметрологія» протягом п'яти останніх років. Простежується щорічне зростання частки технологічного обладнання серед інших видів продукції, які заявляються на проходження обов'язкової сертифікації.

На рис. 2 наведено динаміку зміни кількості сертифікатів відповідності, виданих ОС ДП «Львівстандартметрологія» на технологічне обладнання для харчової промисловості протягом останніх п'яти років. На діаграмі спостерігається чітка тенденція до щорічного зростання кількості сертифікатів відповідності, виданих на дану групу продукції.

На рис. 3 представлено діаграму із розбивкою сертифікатів відповідності, виданих на обладнання для харчової промисловості протягом останніх п'яти років, за типами обладнання — фасувальне, технологічне, холодильне й теплове. Як свідчать дані діаграми, приблизно половину сертифікатів видано на технологічне обладнання.

На рис. 4 показано розподіл сертифікованого обладнання за сферами його призначення за галузями промисловості. Найбільшою є частка хлібопе-

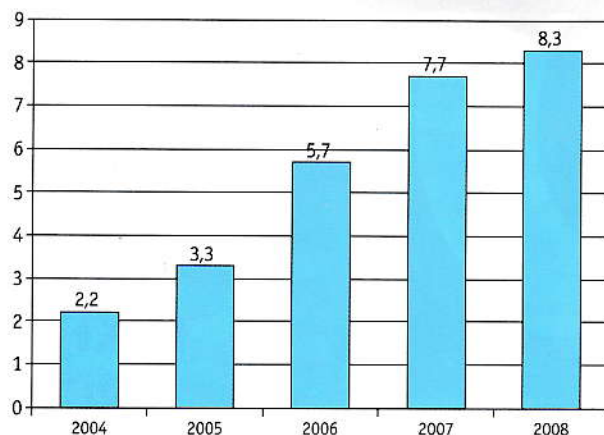

Рис. 1. Питома вага ТОХП у загальному обсязі робіт із сертифікації ОС ДП «Львівстандартметрологія»

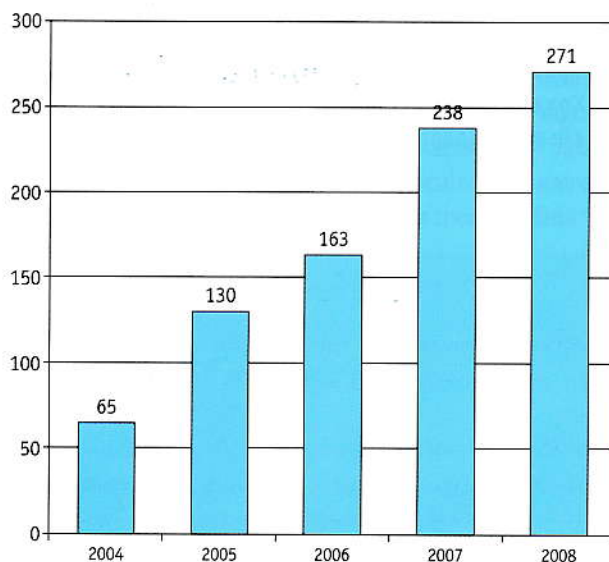

Рис. 2. Кількість сертифікатів відповідності, виданих ОС ДП «Львівстандартметрологія» на ТОХП

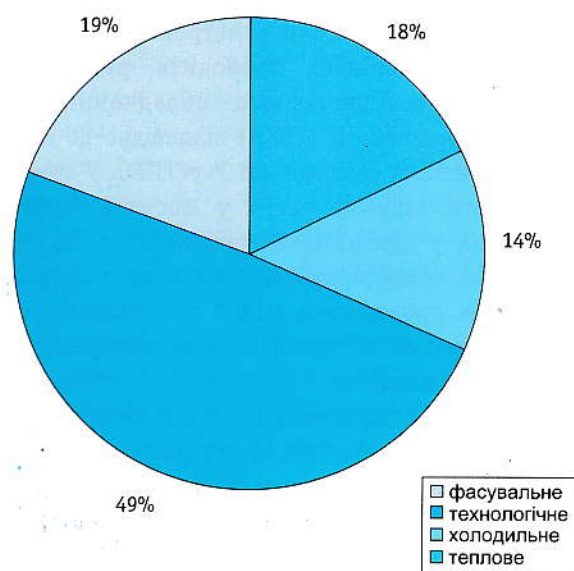

Рис. 3. Розподіл виданих сертифікатів за типами ТОХП

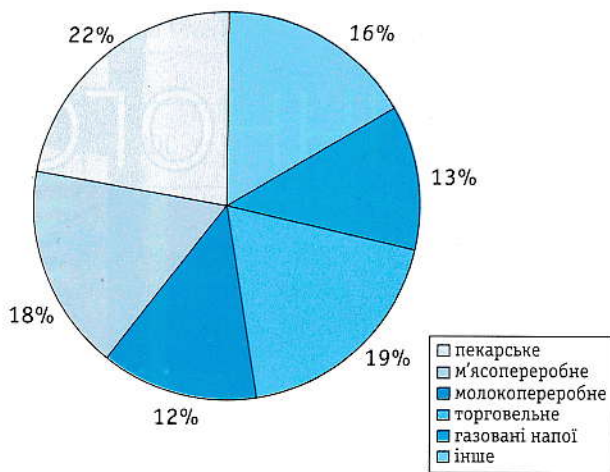

Рис. 4. Розподіл сертифікованого ТОХП за сферами призначення

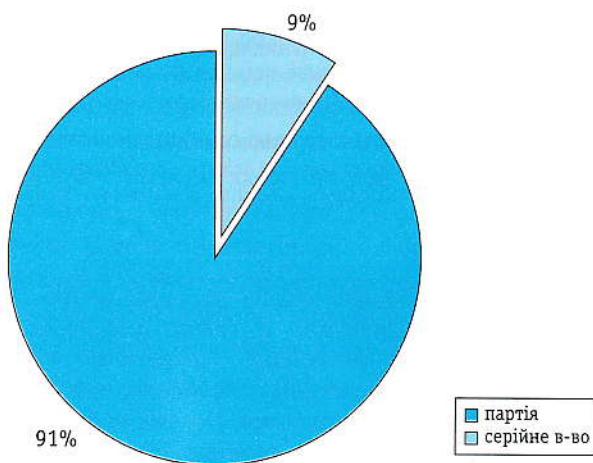

Рис. 5. Питома вага сертифікатів відповідності, виданих на серійне виробництво

карського обладнання, на другому місці за обсягом виконаних робіт із сертифікації — торговельне обладнання, інші види обладнання представлені більш рівномірно.

Діаграма на рис. 5 показує, що частка сертифікатів, виданих на продукцію, яка виготовляється серійно, складає приблизно 9% від їх загальної кількості. Певною мірою така ситуація зумовлена особливостями виробництва даної продукції:

- як правило, на підприємстві розробляється документація на базовий зразок, який модифікується під конкретне замовлення того чи іншого замовника;
- виробництво є одиночним або дрібносерійним, наближеним до знайомого нам усім дослідного виробництва, завдяки чому замість конвеєрної застосовується кліткова його організація, що передбачає відсутність поточного контролю та його проведення безпосередньо в процесі збирання обладнання;
- зміна базових зразків, на відміну від, наприклад,

електропобутового обладнання, відбувається рідко, приблизно один раз на декілька років.

Таким чином, у сертифікаті на серійну продукцію неможливо передбачити всі можливі модифікації обладнання, що постачатиметься конкретному замовникові.

Останнім часом значно збільшилися обсяги робіт із сертифікації технологічного обладнання, імпортованого до Західного регіону України. Подальшому зростанню обсягів та спрощенню процедур сертифікації для підприємств заважають такі проблеми:

1. Як правило, обсяг документації, яку надає заявник разом із заявкою на проведення робіт із сертифікації, є вкрай обмеженим і зазвичай обмежується контрактом й товаросупровідними документами. У той же час надання додаткових доказів відповідності продукції встановленим вимогам (наприклад, закордонних сертифікатів, протоколів випробувань, у тому числі й в іноземних лабораторіях, сертифікатів відповідності (декларацій відповідності) постачальників комплектувальних виробів та матеріалів, сертифікатів походження, технічних описів тощо) могло б суттєво прискорювати процес сертифікації.

2. Досить часто достовірну інформацію про обладнання, зокрема стосовно його призначення та особливостей використання, можна отримати лише на місці його експлуатації у складі виробничого комплексу.

3. Багато з видів такого обладнання є унікальними виробами, які виготовляються в одиничних екземплярах або невеликими партіями. Такі вироби виготовляються переважно за технічними завданнями замовників. Якщо врахувати застарілість нашої нормативної бази та відсутність стандартів на конкретні види продукції, як це є, наприклад, для електропобутового обладнання, стає зрозумілим, що питання правильного підбору нормативних документів, відповідно до вимог яких проводитиметься сертифікація, часто стає нетривіальним і досить складним завданням.

4. Ціла низка проблем виникає у процесі сертифікації тих видів обладнання, що були у вжитку або завозяться на митну територію України не підприємствами або організаціями, а фізичними особами.

5. Оскільки складне технологічне обладнання, як правило, не може бути випробуваним в акредитованій випробувальній лабораторії через неможливість доставляння виробу до неї та відсутності можливості проведення випробувань у повному обсязі до початку його повноцінного функціонування, виникають додаткові перешкоди, пов'язані із довготривалістю процедур монтажу технологічного обладнання, необхідного для проведення сертифікаційних випробувань. ■